

Bacheloroppgave

IDR600 Sport Management

Kartleggingsstudie - Jenter i storbyen

Aleksander Åmot Olsen

Totalt antall sider inkludert forside: 39

Molde, 22.05.2015

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none"> • ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands. • ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt. • ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt. • har alle referansene oppgitt i litteraturlisten. • ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Geir Oterhals

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 22.05.2015

Forord

Denne oppgaven markerer slutten på et tre år langt bachelorstudium i Sport Management ved Høgskolen i Molde.

Valg av tema ble tatt i samråd med Trøndelag Fotballkrets og er et problemområde som er aktuelt for kretsen. Frafall i jentefotballen har vært et spennende og lærerikt tema å arbeide med, og ved å gjennomføre et forskningsprosjekt som dette har jeg tilegnet meg kunnskap både om frafallsproblematikken og gangen i en slik skriveprosess.

Den største takk til spillerne i Ranheim IL J16 som besvarte undersøkelsen imponerende raskt og presist. Uten dere hadde det ikke blitt noen oppgave. Takk sendes Christer Basma som med den største velvillighet ønsket å gjennomføre undersøkelsen i «sitt lag». Takker også veileder Geir Oterhals for gode og klare tilbakemeldinger i skriveprosessen.

Jeg ønsker å takke alle ansatte i Trøndelag Fotballkrets for en spennende, utfordrende og ikke minst variert praksisperiode. Alt fra utallige kampomberamninger, kretslagssamlinger og ikke minst det gode miljøet man møter i kontorene på Lerkendal, har ført med seg en erfaring som er gull verdt på veien videre. Takk!

Sammendrag

Forfatter: Aleksander Åmot Olsen

Tittel: Kartleggingsstudie – Jenter i storbyen

Problemområde: Frafall i jentefotballen. Bakgrunnen for oppgaven er NFFs aktivitetstall som de seneste årene viser en negativ utvikling over antall aktive jenter i bynære strøk. Problemstillingen går ut på hvordan disse spillerne oppfatter omgivelsene, lagsmiljøet og sin egen fremtid som fotballspiller. Samtidig blir det satt fokus på om resultatene kan si noe om hvordan man kan redusere frafallet og øke rekrutteringen i jentefotballen.

Teori: Tidligere forskning på frafall i idretten, samt motivasjonsklima som teori med bakgrunn i hvordan spillerne oppfatter klimaet i eget lag.

Metode: Det er benyttet en kvantitativ metode i form av en spørreundersøkelse for gjennomføring av oppgaven. Respondentene er spillerne i Ranheim J16 i sesongen 2015.

Resultat: Gjennom spørreundersøkelsen kom det frem at spillerne fremstår med til dels ulike oppfatninger over sin deltagelse i fotballen. Spillergruppen består av spillere med ulik bakgrunn og forskjellige forutsetninger, der det videre også eksisterer ulike tanker omkring oppfattelsen av omgivelsene, miljøet og sin egen fremtid som fotballspiller.

Diskusjon: Oppgaven diskuterer funnene i undersøkelsen i relasjon med tidligere forskning på frafallsproblematikken i idretten, i tillegg til at man diskuterer spillernes oppfatning av lagsmiljøet i henhold til motivasjonsklima som teori. Respondentene både samstemmer og motsetter seg tidligere forskning på enkelte områder.

Konklusjon: Ungdomsfotballen er kompleks og mangfoldig. Et typisk jentelag i ungdomsfotballen består av spillere med ulike ønsker og behov. I en bydel med sterk befolkningsvekst kan det bli stadig vanskeligere å tilfredsstille alle. Tiltak som skaper større nærhet blant trenere og spillere kan bidra til at ungdommen i større grad føler seg sett og at deres ulike behov blir innfridd.

Innholdsfortegnelse

1.0 Bakgrunn	1
1.1 Problemstilling	3
1.2 Begrepsavklaring	3
1.2.1 Frafall.....	3
1.2.2 Ungdomsfotball	3
2.0 Teoretisk rammeverk.....	5
2.1 Norges Fotballforbunds handlingsplan 2012-2015	5
2.2 Tidligere forskning	6
2.2.1 Frafall og spesialisering	7
2.3 Motivasjonsklima	8
2.3.1 Mestringsorientert klima.....	9
2.3.2 Prestasjonsorientert klima.....	9
3.0 Metode.....	10
3.1 Hva er metode?.....	10
3.2 Kvalitativ og kvantitativ metode	10
3.3 Valg av metode.....	10
3.4 Populasjon og utvalg	11
3.5 Gjennomføring	11
3.6 Validitet og reliabilitet.....	12
3.7 Etske sider ved undersøkelsen.....	13
4.0 Resultat	14
4.1 Bakgrunnsinformasjon	14
4.1.1 Oppsummering	16
4.2 Omgivelsene	16
4.2.1 Oppsummering	19
4.3 Fremtiden.....	19
4.3.1 Oppsummering	21
4.4 Miljøet	21
4.4.1 Prestasjonsorientert klima.....	21
4.4.2 Mestringsorientert klima.....	23
5.0 Diskusjon.....	24
5.1 Omgivelsene	24
5.2 Fremtiden.....	25
5.3 Miljøet	26
5.4 Hva sier disse resultatene?.....	27
6.0 Konklusjon.....	28
6.1 Oppgavens svakheter	28
Referanseliste.....	29
Vedlegg.....	30
Spørreundersøkelse.....	30

1.0 Bakgrunn

Den norske kvinnefotballen har i dag en sentral posisjon i Norges Fotballforbund. Med sine 106 696 registrerte aktive spillere utgjør kvinneandelen i forbundet drøye 28 % (NFF 2012a). Dette gjør fotballen til den største særvidretten for jenter i Norge og samtidig til den rekrutteringskanalen i idretten som omfavner flest jenter. Antallet jenter som får sitt første møte med idretten gjennom fotballen har økt gradvis de siste årene og bidrar til å befeste NFFs posisjon som Norges største barne- og ungdomsorganisasjon (NFF 2012b).

Samtidig som at antall aktive i de yngste årsklassene har økt de siste årene, har imidlertid oppslutningen blant jentene i ungdomsfotballen vist en negativ utvikling i samme periode. Dette fremkommer av aktivitetstallene fra NFF, som er gjengitt i tabellen nedenfor. Jenter i aldersgruppen 6 – 12 år, som er definert som barnefotball, er langt flere i antall enn hva tilfellet er i ungdomsfotballen. Det fremkommer tydelig at fotballen mister jentespillere i overgangen mellom barn og ungdom. Samtidig øker frafallet blant ungdommene nærmest lineært fra år til år, noe som i perioden fra 2004 til 2012 tilsvarer en nedgang på 9 % i antall aktive jentespillere i alderen 13 – 19 år. Med andre ord har man gått fra 36 140 aktive jenter i denne aldersklassen i 2004 til 32 840 aktive i 2012.

Tabell 1: Antall aktive jenter/kvinner (NFF 2012a)

Jenter/kvinner	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Jenter under 6 år	1 096	1 111	1 390	1 520	1 602	1 486	2 033	1 315	1 492
Jenter 6-12 år	43 063	44 947	49 347	49 138	48 602	48 547	50 381	50 631	51 030
Jenter 13-19 år	36 140	36 675	37 765	37 407	36 752	35 058	34 234	33 681	32 840
Kvinner 20-25 år	6 204	5 202	6 249	5 704	5 936	5 977	6 011	5 631	5 472
Kvinner 26 år og eldre	18 094	10 223	13 032	13 708	13 526	14 272	15 692	14 337	15 862
Totalt	104597	98 158	107783	107477	106418	105340	108351	105595	106696

Fotballforbundet nedsatte i 2013 en arbeidsgruppe som et tiltak for å begrense den negative utviklingen over antall aktive jenter i ungdomsfotballen. Mandatet var å se på tiltak for å fremme jentedeltakelse i fotballen, med utgangspunkt i målsetningene for jentefotballen i forbundets handlingsplan. Resultatet ble en rapport som presenterer ulike jenteprojekter som er gjennomført med suksess i krets/klubber, konkrete anbefalinger og sentrale utviklingstrekk for jentefotballen. (Dirdal et al. 2013)

En av de interessante trendene som rapporten legger frem, er den skjeve fordelingen i antall aktive jenter i bynære områder sammenlignet med jenter ute i distriktet. Jenteandelen er betydelig høyere utenfor storbyene, noe som tydelig fremkommer av aktivitetstallene fra NFF. Denne skjevfordelingen gjelder også på guttesiden i barnefotballen, men i motsetning til jentene, så utgjør ikke dette en betydelig forskjell i ungdomsfotballen. Med andre ord er det forskjeller i aktivitetsmønsteret på variablene sted og kjønn.

Tabell 2: Antall utøvere per kommune (NFF 2012a)

		Antall utøvere per kommune (i prosent)					
		Menn			Kvinner		
Region	Kommune	6-12 år	13-19 år	20-44 år	6-12 år	13-19 år	20-44 år
Trondheim							
	Klæbu	54,5	21,8	1,3	45,8	20,8	0,0
	Malvik	62,0	31,9	2,1	42,5	20,8	0,0
	Trondheim	50,3	38,1	7,7	29,7	20,1	2,0
Namdal							
	Bindal	98,3	50,7	19,3	84,5	10,6	2,3
	Fosnes	27,3	35,5	6,7	24,0	24,1	2,3
	Grong	50,0	41,7	17,9	44,1	39,5	5,2
	Høylandet	37,3	39,2	12,6	35,7	30,6	0,0
	Namsos	55,4	31,2	5,5	29,4	17,9	1,0
	Namsskogan	42,9	32,6	0,0	51,7	32,6	0,0
	Nærøy	56,1	34,7	5,7	39,0	26,1	4,0
	Overhalla	56,9	33,5	4,5	62,4	23,6	0,0
	Snåsa	38,3	41,7	9,0	34,1	23,7	5,7
	Vikna	51,2	34,5	2,4	34,5	26,2	0,0

Tabell 2 viser en oversikt over antall aktive spillere i prosent av det totale antallet personer i alderssegmentet og hvordan andelen aktive er fordelt i henholdsvis byen og i distriktet. Trondheim og Namdal er to regioner i Trøndelag Fotballkrets som har vidt forskjellige utgangspunkt, både når det gjelder geografiske og demografiske forskjeller. Som Norges tredje største by målt i antall innbyggere, har Trondheim og nabokommunene Malvik og Klæbu langt større befolkningstetthet enn Namdal. Namdal er et distrikt lengst nord i Trøndelag som omfatter flere kommuner fordelt over et større geografisk område, men som til sammen har langt færre innbyggere enn Trondheim, Malvik og Klæbu.

Det interessante i denne sammenhengen er den tydelige forskjellen i andelen jenter som spiller fotball i aldersgruppen 13 – 19 år i Trondheim sammenlignet med Namdal. Kun 20,1 % av jentene er aktive spillere i storbyen. I distriktet ser man at prosentandelen er gjennomgående høyere i alle kommuner, med Grong på topp med en prosentandel på 39,5 %. Med andre ord evner klubber i distriktet å tiltrekke seg flere jenter enn hva klubber i byen

maker. Dette stadfestes ytterligere ved at Namsos, som eneste med bystatus i Namdal, har en prosentandel av jenter som er lavere enn sine naboer i distriktet.

Jeg ønsker med denne oppgaven å rette fokus mot de aktive jentene i ungdomsfotballen. Med bakgrunn i den forholdsvis lave oppslutningen blant jenter i storbyen, ser jeg på det som interessant å se på hvilke årsaker eller faktorer som bidrar til at disse jentene fortsatt spiller fotball. Disse utgjør også en gruppe hvor potensialet for å øke deltagelsen og redusere frafallet definitivt er tilstede og dette kan dermed være et naturlig sted å starte i arbeidet med å fremme jentedeltakelsen og minske frafallet i fotballen.

1.1 Problemstilling

Hensikten med oppgaven er å kartlegge hvilke faktorer som kan ha betydning for at de aktive jentene spiller fotball og hvordan de oppfatter omgivelsene, fremtiden og miljøet i eget lag. Oppgaven tar utgangspunkt i en bestemt klubb i storbyen og ønsker å kartlegge ulike forhold innenfor rammene av et jentelag i ungdomsfotballen:

Hvordan oppfatter aktive jenter i storbyen omgivelsene og miljøet i sitt eget lag, og sin egen fremtid som fotballspiller? Hva kan gjøres for å minske frafallet og øke rekrutteringen i ungdomsfotballen?

1.2 Begrepsavklaring

1.2.1 Frafall

Frafall i idretten defineres av Seippel (2005) som å slutte med en idrettsaktivitet man en gang har drevet med.

1.2.2 Ungdomsfotball

Ungdomsfotballen i Norge er av NFF definert som aldersgruppen 13 – 19 år. I 2012 var det i denne aldersgruppen 102 387 spillere, noe som tilsvarer en prosentandel på 27 % av alle aktive spillere i norsk fotball (NFF 2012a). Ungdommene utgjør med andre ord en stor del av den totale aktiviteten i NFF. Samtidig er dette på mange måter en krevende målgruppe der fotballen har størst potensial til å beholde flere (NFF 2011).

NFFs målsetning for ungdomsfotballen er «å gi så mange ungdommer som mulig et fotballtilbud preget av trygghet, involvering og trivsel. Spillerne skal få mulighet til å velge ut fra egne ønsker, motiver og behov, i sosiale og trygge lags- og klubbmiljøer» (NFF 2011).

Målsetningen bygger på de tre grunnverdiene medbestemmelse, differensiering og breddeformelen: trygghet + mestring = trivsel. Med medbestemmelse menes at ungdommen må involveres i utformingen av sitt eget fotballtilbud. De må tas med på råd og lyttes til, slik at aktiviteten foregår på deres premisser (Flem 2009). Videre bør fotballaktiviteten differensieres. Med dette menes å legge forholdene til rette for de forskjellige spillerne i laget. Det handler om å tilby ungdommene ulike opplegg, tilpasset deres eget ambisjonsnivå (Flem 2009). Til slutt skal ungdommene oppleve et fotballmiljø preget av trygghet, der felleskap, glede, inkludering og tilhørighet skaper et grunnlag for trivsel. Dette inkluderer også et miljø med utfordringer, der følelse av mestring utløser positive følelser som glede, stolthet og selvtillit (Flem 2009).

Disse verdiene er tilpasset ungdomsfotballen spesielt og er utarbeidet med bakgrunn i de utfordringene man finner i denne aldersgruppen. Denne perioden kjennetegnes av store individuelle forskjeller og store endringer. En av utfordringene i ungdomsfotballen er knyttet til spillernes ulike ambisjoner og målsetninger for fotballen. I et lag finnes det spillere med gode ferdigheter som ønsker å trene mest mulig og med klare ambisjoner om å nå lengst mulig. Samtidig finner man spillere som ikke har andre ambisjoner med fotballen enn å ha det gøy og sosialt (NFF 2011). Utfordringen ligger i å tilby ungdommene et differensiert tilbud som ivaretar de ulike behovene og som legger til rette for at flest mulig spiller lengst mulig.

Videre kan det oppstå en del utfordringer knyttet til den enkelte når det gjelder puberteten. Store endringer, både kroppslig og i atferd, skjer på relativt kort tid. Ungdommene preges av ulike veksttempoer, som fører til store individuelle forskjeller som det må tas hensyn til. Dette kan være en vanskelig periode for spillerne og medføre utfordringer for omgivelsene. Samtidig vil ungdommene i denne perioden bli mer selvstendige og ønsker i større grad å gjøre sine egne valg. Dette skjer samtidig som at ungdommens oppmerksomhet mot omgivelsene øker, der faktorer som venner, kjærester og skole får større betydning. (NFF 2011)

2.0 Teoretisk rammeverk

2.1 Norges Fotballforbunds handlingsplan 2012-2015

Fotballforbundets nåværende handlingsplan ble vedtatt på forbundstinget i 2012. Hensikten med handlingsplanen er at den skal fungere som et overordnet planverk for norsk fotball. Planen skal være retningsgivende for hvilke utfordringer som skal prioriteres i den gjeldende perioden (NFF 2012b). Et av de fire satsningsområdene i denne perioden er rekruttering i barne- og ungdomsfotballen. Utdrag fra handlingsplanen siteres nedenfor:

I barnefotballårene spiller en stor andel av barna fotball. I ungdomsårene faller en del fra. Tiltak for å rekruttere og beholde spillere, trenere og ledere skal gis høy prioritet. Flest mulig skal spille lengst mulig og med best mulig kvalitet. Dette innebærer også inkludering av alle grupperinger i lokalsamfunnet. Fotballen skal være åpen for alle uansett kjønn, alder, funksjonsnivå og seksuell orientering (NFF 2012b)

Handlingsplanen stadfester at problematikken knyttet til frafall i ungdomsfotballen er et kjent og prioritert område for fotballforbundet. Dette gjenspeiles også i forbundets egne verdier, visjon og målsetninger for barne- og ungdomsfotballen. NFFs visjon, *Fotballglede - muligheter og utfordringer for alle*, er bygd på tre pilarer som sammen danner verdigrunnlaget for fotballen:

1. fotball for alle
2. trygghet og utfordringer + mestring = trivsel og utvikling
3. fair play

Disse pilarene er en forutsetning for målsetningen om flest mulig, lengst mulig, best mulig (NFF 2011). Prinsippet om likeverd står som første pilar i fotballens verdigrunnlag, der alle som har lyst til å spille fotball i barne- og ungdomsfotballen skal ha et godt tilbud, uavhengig av ambisjoner og bakgrunn. Dette innebærer også et fotballmiljø som i tillegg til likeverd, ivaretar kjerneverdiene felleskap, demokrati og frivillighet (NFF 2011). Fotballen skal med andre ord være et åpent og inkluderende miljø, noe som også handlingsplanen beskriver.

Den andre pilaren er breddeformelen, som også er en del av ungdomsfotballens egne verdier. Dette inkluderer, som nevnt innledningsvis, et fotballmiljø preget av trygghet og utfordringer som i kombinasjon med mestring, fører til et trivelig og utviklende miljø. Den siste pilaren handler om å vise gjensidig respekt for hverandres ulike roller i fotballen (NFF 2011).

Utfordringen med å rekruttere og beholde spillere i ungdomsfotballen er med andre ord godt forankret i Norges Fotballforbunds visjon, målsetninger og verdsett for fotballen. Dette blir ytterligere stadfestet i handlingsplanens formuleringer som omtaler jentefotballen spesifikt, som er plukket ut av Dirdal (et al. 2013):

- *Rene gutte- og jentelag – så langt det er mulig*
- *Etablere jenteprosjekter i kretser hvor deltakelsen ligger under nasjonal norm*
- *Prøve ut ulike kampformer i turneringsspill*
- *Legge til rette for turneringsformer tilpasset ungdom som ikke ønsker å delta i ordinært seriespill*
- *Rekruttere flere kvinner som ledere og trenere i klubb*
- *Utfordre klubber uten jentelag til å organisere lag*
- *Alle kretsene skal gjennomføre egne trenerkurs for jenter på UEFA C-lisens nivå*
- *Minimum 20 % av nye rekrutteringsdommere skal være jenter*
- *NFF skal gjennomføre rene jentetrenerkurs på UEFA B-lisens nivå*

I det følgende presenteres tidligere forskning på frafall i idretten og motivasjonsklima som teori med henblikk på undersøkelsen.

2.2 Tidligere forskning på frafallsproblematikken

Det ble i 2000 og 2004 gjennomført en stor undersøkelse av medlemmer i norske idrettslag der hensikten var å se på endringer i medlemskapene i denne tidsperioden (Seippel 2005). 34 % av de representativt utvalgte i ulike aldre hadde sluttet i idrettslaget etter fire år. Det fremkommer ulike årsaker til dette frafallet, der et interessant funn er forskjellene man ser mellom gutter og jenter. En høyere andel jenter enn gutter svarer at årsaken til at de sluttet var at idrettslaget ikke hadde noe godt tilbud til dem. En annen årsak jentene oppgir er at de vil bruke tid på andre interesser. Videre er faktorer som flytting og skader en klart oftere grunn til at jenter slutter med idrett i forhold til det motsatte kjønn. Guttene på sin side oppgir at tid til venner, familie og at idretten ble for kostbar er sentrale grunner til at de slutter i forhold til jentene (Seippel 2005).

Årsakene til at man slutter varierer også med alder. Trivsel og glede er viktigst blant de yngste, mens andre interesser konkurrerer med idretten blant ungdommene. Her er også flytting oppgitt som en viktig grunn til at ungdommer slutter. Videre er faktorer som tid, jobb, venner og familie årsaken til at man slutter i voksen alder (Seippel 2005).

I en forskningsartikkel om frafall i idrett presenterer Gould (1987, i Seippel 2005) tre generelle teoretiske perspektiver knyttet til hvorfor man slutter med idrett. Det første perspektivet omhandler barns tilnærming til idretten, der graden av hvor målorientert de er og hvordan de takler suksess og motgang vil påvirke frafallet. Det neste perspektivet dreier seg om hvor kompetent utøveren føler seg i utøvelsen av idretten og hvordan dette avgjør om man deltar eller ikke. Det siste perspektivet omhandler mer direkte årsakene til frafallet og kategoriserer disse inn i *drop-out* og *burn-out*. De som slutter med idrett med bakgrunn i at man ikke synes det er verdt å delta og at man har andre ting å bruke tiden på, faller inn under kategorien drop-out. Om det derimot er forhold ved selve idrettsaktiviteten som gjør at man slutter, kategoriseres dette som burn-out.

Forskjellen mellom disse grupperingene bunner i om årsaken til at man slutter ligger i selve idrettsaktiviteten eller om det er forhold utenfor idretten som avgjør om man slutter. Årsaker som kan tillegges idretten kan være skader, lite spilletid, at det ikke oppleves som morsomt eller et dårlig lagsmiljø. Slike årsaker til frafall dreier seg om burn-out og blir av Sisjord (1994, i Seippel 2005) betegnet som negativt frafall, siden det er forhold ved idretten selv som gjør at man slutter. På den andre siden kan et positivt frafall i idretten være årsaker som er mer rettet mot drop-out. Et eksempel på dette kan være tenåringen som slutter med fotball fordi vedkommende finner ut at håndball passer bedre. Det er dermed ikke idretten selv som er årsaken til at man slutter, men egne interesser som gjør at man finner andre alternative og fullverdige aktiviteter å delta i.

Det er tidligere forsket en del på om graden av spesialisering har noe å si for frafallet i idretten, noe som presenteres i det kommende avsnittet.

2.2.1 Frafall og spesialisering

Å spesialisere idrettsaktiviteten kan forklares som overgangen fra et idrettslig mangfold til å ha fokus på kun en idrett (Ommundsen 2011). Dette kan innebære en overgang fra å være aktiv i flere sesongbetonte idretter til kun å være aktiv i en idrett hele året. Samtidig kan det bety at treningen går fra å ha en egenverdi til en prestasjonsfremmende verdi og at konkurransen går fra å være et middel til læring til å være et mål i seg selv, med fokus på prestasjon og resultat.

Ommundsen (2011) beskriver to forhold som er viktige å ta i betraktning når det gjelder spesialisering blant barn og unge i idretten. For det første er den organiserte idretten underlagt retningslinjer og bestemmelser som sier at det skal tas hensyn til barnas utvikling, motivasjon og læringsforutsetninger ved planlegging av aktiviteten. Barne- og

ungdomsidretten skal ha en egenverdi i seg selv og ikke nødvendigvis være en forberedelse til prestasjonsidrett. Dette betyr at idretten bør ha som fokus å ta vare på flest mulig, lengst mulig og legge til rette for langvarig idrettslyst. For det andre beskriver Ommundsen at dersom tidlig spesialisering skal ha en mening underveis for de som ønsker å fokusere på prestasjonsutvikling, må aktiviteten legges til rette på en slik måte at utviklingen er tilpasset de unges forutsetninger, behov og motivasjon.

Flere studier viser at tidlig spesialisering i en idrett med systematisk trening hele året og med lite tid til andre idretter, gir dårlig prestasjonsutvikling (Ommundsen 2011). Samtidig kan tidlig spesialisering kunne gi svekket motivasjon, utbrenthet og tidlig konkurransefokusering (Ommundsen 2011). Dette fremkommer tydelig i en undersøkelse gjort av Wall og Côte (2007, i Ommundsen 2011) som studerer frafall i ishockey i forhold til alder for spesialisering. Spillere som sluttet med ishockey startet med spesialisert trening ved en alder av 11,5 år, mens de som fortsatt var aktive drev med flere idretter helt frem til 14-årsalder. Studien viser med andre ord at en allsidig plattform i tidlig alder kan være viktig for god prestasjonsevne og for å opprettholde motivasjon for videre deltagelse ved senere spesialisering (Ommundsen 2011).

Videre vil oppgaven ta for seg motivasjonsklima som teori. Dette presenteres med tanke på undersøkelsen, der målet er å undersøke hvordan spillerne oppfatter klimaet i eget lag.

2.3 Motivasjonsklima

Det motivasjonelle klimaet i et lag kan beskrives som gruppens psykologiske læringsklima eller læringsatmosfære (Ommundsen og Høigaard 2008). Gjennom kommunikasjon og samhandling på trening og kamp, både på og utenfor banen, innvirker spillere, trenere, lagledere og foreldre på lagets motivasjonsklima. Dette klimaet kan deles inn i to typer, et mestringsorientert og prestasjonsorientert motivasjonsklima. Disse representerer ulike læringsatmosfærer som kommer til uttrykk i hvordan trenerne strukturerer treningen og på hvilken måte de velger å gi tilbakemelding til spillerne. (Ommundsen og Høigaard 2008)

Kohesjon er et fenomen som har sterk sammenheng med hvordan den enkelte spiller oppfatter miljøet og klimaet i et lag. Ronglan (2008) definerer kohesjon som graden av samhørighet individene føler med gruppa og styrken i ønsket om å tilhøre den. Dette har både med forholdene på og utenfor banen å gjøre, der forskning viser sammenheng mellom samhørighet og lagsprestasjoner. Sterk gruppetilhørighet kan gjøre laget bedre rustet til å takle motgang og dermed bidra til et sterkere lag (Ronglan 2008).

2.3.1 Mestringsorientert klima

I et mestringsorientert klima blir innsats og egenutvikling vektlagt som sentrale holdepunkter. Trenerne er i stor grad opptatt av å gi individuell tilbakemelding til utøverne, samt likeverdig anerkjennelse og oppmerksomhet til alle. Et slikt miljø tillater i større grad utprøving og feiling, noe som gir utøverne valg og innflytelsesmuligheter. En naturlig del av læringen vil være å ikke lykkes, som vil påvirke spillerne til ikke å føle det psykologisk truende å gjøre feil. Dette vil igjen føre til at man tørr å prøve på nye utfordringer, gjennom opplevelse av mestring. Spillerne vil ofte inneha stor medbestemmelse i viktige valg som gjelder laget, som gjør at de opplever å ha kontroll over egen aktivitet (Ommundsen og Høigaard 2008).

Et slikt lagsmiljø kan ofte være preget av høy grad av sosial kohesjon, som kan beskrives som i hvilken grad laget virker tiltrekkende på spillerne og tilfredsstillende deres sosiale behov (Ronglan 2008). Det som kjennetegner slike lag er at den felles målorienteringen er mindre, men den sosiale tiltrekningen utenfor banen er desto større. Ronglan (2008) beskriver at disse lagene kan være utsatt for frafall gjennom at innsatsen blant spillerne på trening og kamp spriker i ulike retninger, slik at spillerne mister interessen for å drive med selve aktiviteten.

2.3.2 Prestasjonsorientert klima

I et prestasjonsorientert klima står viktigheten av å vinne sentralt, og prestasjonene blir basert på mellompersonlig konkurranse og sosial sammenligning. Et slikt miljø kjennetegnes av at det gis mest oppmerksomhet til de som mestrer best og det er ofte lite rom for medbestemmelse fra spillernes side. Utprøving og feiling av spillerne blir i liten grad akseptert og spillerne kan ofte oppleve å bli kritisert foran andre. Disse elementene kan skape usikkerhet blant spillerne og bekymring for ikke å få til oppgavene, på grunn av at oppmerksomheten blir rettet mot mulige negative konsekvenser. Dette kan videre føre til at spillerne blir mer defensive og reduserer innsatsen fordi man tror det ikke nytter. (Ommundsen og Høigaard 2008)

Et prestasjonsorientert lagsmiljø kan ofte inneha høy grad av oppgavekohesjon, som av Ronglan (2008) blir definert som i hvilken grad laget trekker sammen og arbeider mot felles mål. Slike lag kan være sterkt resultatorienterte og skaper gode prestasjoner. Imidlertid kan et slikt lagsmiljø bli oppfattet som «følelsesmessig kaldt» av spillerne, slik at disse miljøene over tid kan være slitsomme å være en del av. I tillegg kan disse lag være utsatt for frafall gjennom at spillerne ikke får tilfredsstillende sosiale behov. De fleste lag innehar en grad av både sosial kohesjon og oppgavekohesjon, og befinner seg dermed et sted i mellom disse ytterpunktene. (Ronglan 2008)

3.0 Metode

3.1 Hva er metode?

Metode er ifølge Jacobsen (2005) «en måte å gå fram på for å samle inn empiri, eller det vi kaller data om virkeligheten. Metoden er da et hjelpemiddel til å gi en beskrivelse av den såkalte virkeligheten». Med andre ord er metode et verktøy som brukes for å kunne gi et svar på oppgavens problemstilling. I det følgende tar derfor oppgaven for seg hvilken metode som er valgt, gjennomføring av undersøkelsen og hvilke krav som stilles til metoden.

3.2 Kvalitativ og kvantitativ metode

Det finnes i hovedsak to tilnærminger til metode, den kvalitative og den kvantitative. Disse undersøkelsesmetodene skiller seg noe fra hverandre i gjennomføringen av datainnsamlingen. Den kvalitative metoden passer problemstillinger som søker nyanserte beskrivelser av hvordan mennesker forstår og fortolker en situasjon (Jacobsen 2005). Metoden konsentrerer seg om få enheter, men til gjengjeld går man dypere inn i hver enhet. Vanlige kvalitative metoder er åpne intervjuer, både individuelle og i grupper. Kvalitativ data er kort forklart empiri i form av ord, der man er åpen for uventede opplysninger (Jacobsen 2005).

Den kvantitative metoden egner seg når man har relativt god forhåndskjennskap til det temaet man ønsker å undersøke og når problemstillingen er relativt klar (Jacobsen 2005). Kvantitativ tilnærming har til hensikt å finne omfanget, hyppigheten eller utstrekningen av et fenomen. Metoden går i bredden og undersøker et stort antall enheter for å kunne generalisere til en større populasjon. Den vanligste formen for kvantitativ metode er spørreskjema med faste svaralternativer. Kvantitativ data er kort forklart empiri i form av tall, der undersøkelsen er strukturert på forhånd (Jacobsen 2005).

3.3 Valg av metode

Når man skal bestemme seg for valg av metode er det viktig å ta begge metodenes positive og negative sider i betraktning. Samtidig bør metoden man velger kunne gi et svar på oppgavens problemstilling. I denne oppgaven er det valgt en kvantitativ tilnærming til datainnsamlingen. Denne metoden er valgt med bakgrunn i at oppgaven vil dreie seg om et case-studie, der det settes fokus på samtlige deltakere i en gruppe. Jacobsen (2005) skiller mellom absolutte enheter og kollektive enheter i en slik studie. De absolutte enhetene er enkeltindividene som samlet utgjør den kollektive enheten, i dette tilfellet spillerne som utgjør selve fotballaget.

Et av ønskene med denne undersøkelsen er å få et mest mulig nyansert resultat, gjennom å omfatte alle de absolutte enhetene i gruppen. På grunn av det store antallet deltakere ble det dermed naturlig å gjennomføre en spørreundersøkelse. En kvalitativ datainnsamling i form av personlige intervju ville vært alt for tidkrevende i en slik sammenheng.

Den kvantitative metoden har en åpenbar fordel ved at man ved hjelp av dataprogrammer kan få oversikt over et stort og komplekst materiale på en forholdsvis enkel måte. Denne metoden har også en klarere start og slutt, noe som gjør det lettere å avgrense undersøkelsen. I tillegg vil man kunne beskrive utstrekningen eller omfanget av et fenomen relativt presist og samtidig kunne si noe om samvariasjon mellom forskjellige forhold. (Jacobsen 2005)

En negativ side ved kvantitativ metode er at den kan gi et overfladisk preg på undersøkelsen. Man undersøker mange enheter, noe som gjør at man må nøye seg med å måle ganske enkle forhold. Siden det er vanskelig å gå i dybden, er det umulig å få frem absolutt alle variasjoner som finnes i en gruppe. (Jacobsen 2005)

3.4 Populasjon og utvalg

Oppgaven er et case-studie konsentrert mot aktive jentespillere i ungdoms fotballen tilsluttet en klubb i storbyen. Casen er dermed et jentelag i en bydelsklubb i denne aldersklassen. Etter å ha opprettet kontakt med et slikt miljø, ble jentelaget til Ranheim Fotball målgruppen for undersøkelsen. Etersom man gjennom en kvantitativ metode har mulighet til å undersøke alle enhetene i dette tilfellet, slipper man å gjøre et utvalg.

Ranheims jentelag består av spillere født i 1999 og 2000. Laget teller totalt 58 aktive jenter i sesongen 2015 og det er påmeldt 4 lag til seriespill fordelt på tre divisjoner. Et førstelag i 0. divisjon som spiller mot de beste J16-lagene i Trøndelag, et andrelag i 1. divisjon, samt to lag i laveste divisjon (2.div.). Årskullene 1999 og 2000 ble sammenslått i forkant av sesongen 2015. Laget er lokalisert i en bydel med stor utbygging og sterk befolkningsvekst. Prognoser viser at Ranheim skolekrets vil øke dagens innbyggertall fra ca. 6700 til ca. 10 000 i 2030 (Trondheim kommune 2012).

3.5 Gjennomføring

Spørreundersøkelsen ble gjennomført ved hjelp av datainnsamlingsverktøyet Formstack. Respondentene ble introdusert for undersøkelsen via sine trenere og lagledere, som oppfordret spillerne til å svare på spørreskjemaet. Link til undersøkelsen ble publisert på lagets facebook-

side. Svarfrist ble satt til en uke etter at skjemaet var utsendt. Undersøkelsen ble sendt ut til totalt 58 spillere, hvorav 37 besvarte. Dette gir en svarprosent på 63 %.

Spørreskjemaet ble strukturert i fire forskjellige seksjoner, der bakgrunnsinformasjon om respondentene innleder undersøkelsen. Videre ble respondentene presentert for spørsmål som omhandler omgivelsene til fotballmiljøet og fremtiden deres i fotballen. Til slutt tar siste del av spørreskjemaet for seg spillernes oppfattelse av det motivasjonelle klimaet i laget.

3.6 Validitet og reliabilitet

Det er to krav som stilles til en undersøkelse når man har gjennomført en datainnsamling. Den første er undersøkelsens validitet, som går ut på at man faktisk måler det man ønsker å måle. Etter at man har gjennomført undersøkelsen er det derfor viktig å forsikre seg om at dataene man har samlet inn, kan regnes som gyldige (Jacobsen 2005). Derfor bør man alltid vurdere om man har brukt de riktige kildene for å samle inn informasjonen. I oppgaven har kildene vært spillerne i Ranheim J16, noe som samsvarer bra i forhold til problemsstillingen.

Det er brukt lang tid på å konkretisere spørsmålene for å sikre at undersøkelsen måler de fenomenene som er hensikten å måle. Man bør også vurdere om respondentene har gitt fra seg riktig informasjon. En av svakhetene ved undersøkelsen kan være at jentene har svart mer positivt enn de i virkeligheten mener i spørsmålene som omtaler trenerne, fordi de er redde for at dette kan gi negative følger. Her må man imidlertid stole på at respondentene føler seg 100 % anonyme og at de er sikre på at informasjonen de gir fra seg brukes som konstruktiv kritikk til trenerne. Samtidig må man være forsiktig med å generalisere funnene i denne oppgaven til andre lignende jentemiljøer i fotballen, da kartleggingsundersøkelsen er spesifikt rettet mot Ranheim J16.

Det andre kravet innebærer at empirien skal være reliabel, som går ut på «om det er trekk ved selve undersøkelsen som har skapt de resultatene man har kommet frem til» (Jacobsen 2005). I dette tilfellet vil det si om det er noe ved spørreskjemaet eller gjennomføringen som kan ha skapt resultatet og dermed påvirker undersøkelsens pålitelighet. Ifølge Jacobsen (2005) er en fare ved et spørreskjema at undersøkeren på forhånd definerer hva som er relevant å svare på. Respondentene kan med andre ord føle seg tvunget til å svare et av svaralternativene uten at de mener det er riktig. Dette er løst ved at det i tillegg til de ordinære svaralternativene er lagt til alternativer som «vet ikke» og «annet», slik at respondenten selv kan spesifisere svaret.

Når det gjelder selve gjennomføringen, så svarte respondentene på undersøkelsen til ulike tidspunkt. Dette kan ha medført at de i mellomtiden har snakket sammen om spørsmålene og på den måten påvirket hverandre. Utgangspunktet er likevel at de skulle svare på egenhånd, uten mulighet for å bli gjenkjent. På bakgrunn av dette anses undersøkelsen som pålitelig.

3.7 Etiske sider ved undersøkelsen

For at en datainnsamling skal etterleve god forskningsetikk, er det tre grunnleggende krav knyttet til forholdet mellom forsker og dem det forskes på: informert samtykke, krav på privatliv og krav på å bli korrekt gjengitt (Jacobsen 2005). Med informert samtykke menes det at den som undersøkes skal delta frivillig og at respondenten vet alt om hvilke farer og gevinster deltakelsen kan medføre. Kravet om privatliv dreier seg om at man må vurdere hvor følsom og privat informasjonen som samles inn er for den som undersøkes. Dette kravet inkluderer også at man må vurdere hvor stor muligheten er for å kunne identifisere enkeltpersoner i et datamateriale. Det siste kravet innebærer at informasjonen som er samlet inn presenteres fullstendig og i riktig sammenheng. (Jacobsen 2005)

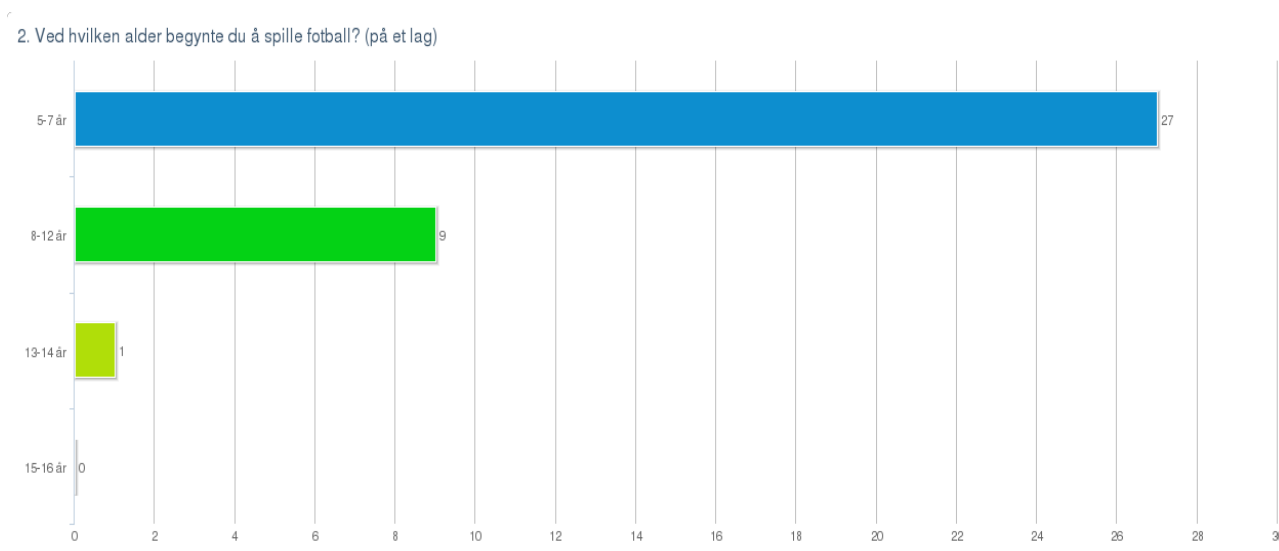
I denne datainnsamlingen ble respondentene presentert for et informasjonsskriv før selve spørreundersøkelsen. Her ble hensikten og omfanget til undersøkelsen beskrevet. I tillegg ble det presisert at det var frivillig å delta i undersøkelsen og at alle besvarelsene ville bli behandlet 100 % anonymt. Undersøkelsen er vurdert til å samle inn informasjon med meget liten sensitivitet for respondentene og forskeren har ingen egeninteresse for å forfalske resultat. Den totale vurderingen er dermed at undersøkelsen tilfredsstillende de grunnleggende kravene som kjennetegner god forskningsetikk.

4.0 Resultat

I det følgende blir resultatene fra undersøkelsen presentert. Dette presenteres med samme oppbygning som i spørreskjemaet. Først blir bakgrunnsinformasjon om spillerne presentert, før man videre tar for seg jentenes oppfatning av omgivelsene, fremtiden og lagsmiljøet i fotballen. 37 av totalt 58 spillere besvarte spørreskjemaet, som gir en svarprosent på 63 %.

4.1 Bakgrunnsinformasjon

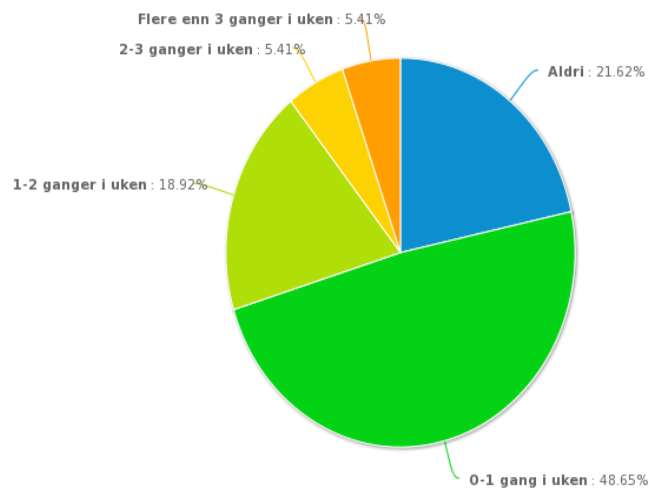
19 av respondentene i undersøkelsen er født i 1999, mens 18 av respondentene er født i 2000. Det er dermed nært opptil likt fordelt av spillere fra de to sammenslåtte årgangene. Videre er det også relativt jevnt fordelt av spillere som har deltatt på samlinger i regi av krets (19 stk.) og de som oppgir at de ikke har deltatt på slike tiltak (18stk.).

Figur 1: Ved hvilken alder begynte du å spille fotball?

Den største andelen oppgir at de begynte med organisert fotballaktivitet i alderen 5-7 år (figur 1). 9 av spillerne begynte i alderen 8-12 år, mens en spiller startet som 13/14-åring. Ingen av spillerne oppgir at de startet med fotball som 15/16-åring.

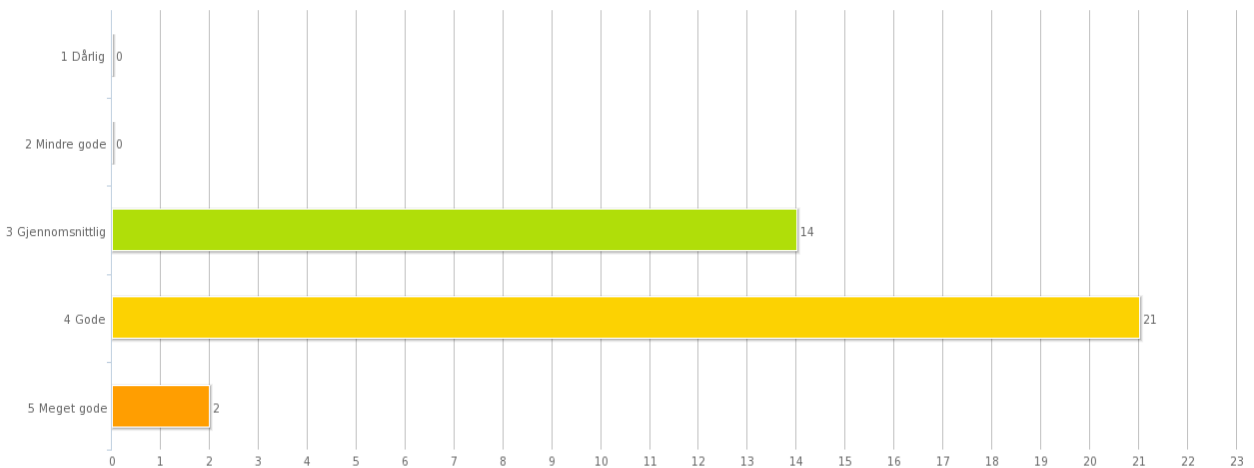
4. Hvor ofte driver du med egen fotballaktivitet utenom laget?

Figur 2: Hvor ofte driver du med egen fotballaktivitet?

21,62 % av jentene oppgir at de ikke driver med fotballaktivitet utenom lagets aktiviteter (figur 2). Majoriteten på 48,65 % driver med egen fotballaktivitet 0-1 gang i uken. 18,92 % opplyser at 1-2 ganger i uken er tilfellet for dem, mens det er en lik fordeling på 5,41 % mellom de som holder på med egenorganisert aktivitet 2-3 ganger i uken og de som trener egenorganisert flere enn tre ganger i uken.

5. På en skala fra 1 til 5, hvordan vil du vurdere egne fotballferdigheter sammenlignet med dine medspillere?

Figur 3: Hvordan vil du vurdere egne ferdigheter sammenlignet med medspillere?

Figur 3 viser hvordan spillerne vurderer sine egne fotballferdigheter sammenlignet med medspillerne. På en skala fra 1 til 5 oppgir ingen av jentene at de vurderer egne ferdigheter som (1) «dårlig» eller (2) «mindre gode». 14 respondenter oppgir (3) «gjennomsnittlig»,

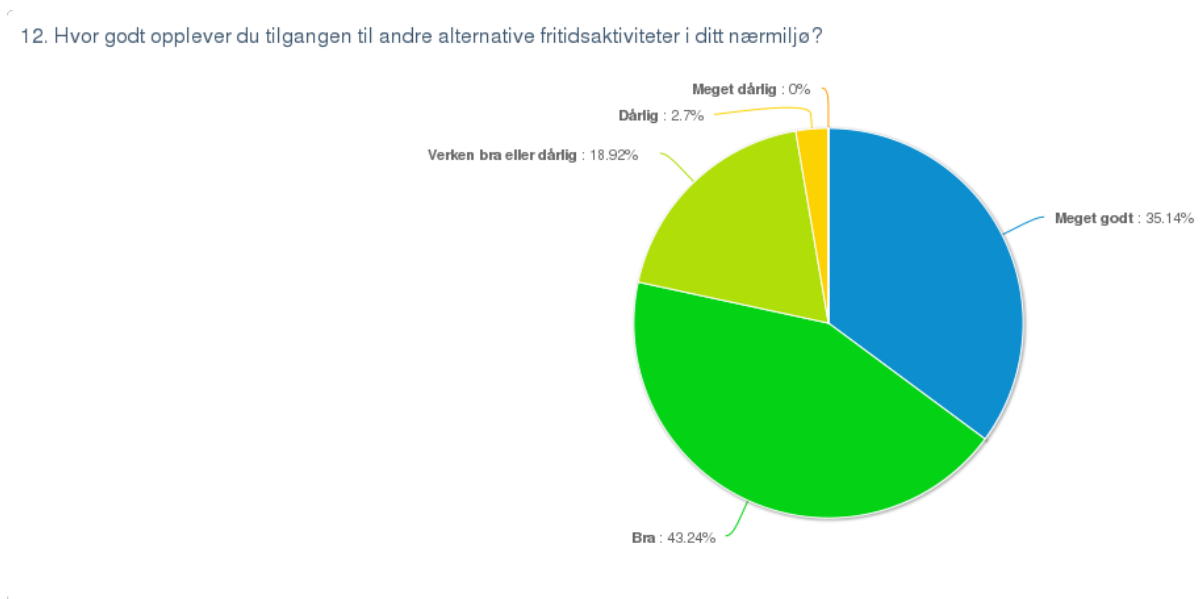
mens majoriteten vurderer ferdighetene som (4) «gode» i forhold til medspillerne. 2 spillere oppgir at de vurderer sine ferdigheter som (5) «meget gode».

4.1.1 Oppsummering av bakgrunnsinformasjon

Bakgrunnsinformasjonen viser at undersøkelsen omfatter 37 jenter fra et J16-lag og av disse er 18 spillere førsteårspillere (2000), mens 19 spillere (1999) er inne i sin andre sesong i denne aldersklassen. Den største andelen av spillerne begynte med fotball i alderen 5-7 år og det er nært opptil likt fordelt av spillere som har deltatt på kretstiltak (19 stk.) og de som ikke har deltatt (18 stk.). De fleste spillerne (48,65 %) oppgir at de driver egenorganisert aktivitet 0-1 gang i uken og 21 av spillerne vurderer sine fotballferdigheter som «gode» i forhold til medspillerne.

4.2 Omgivelsene

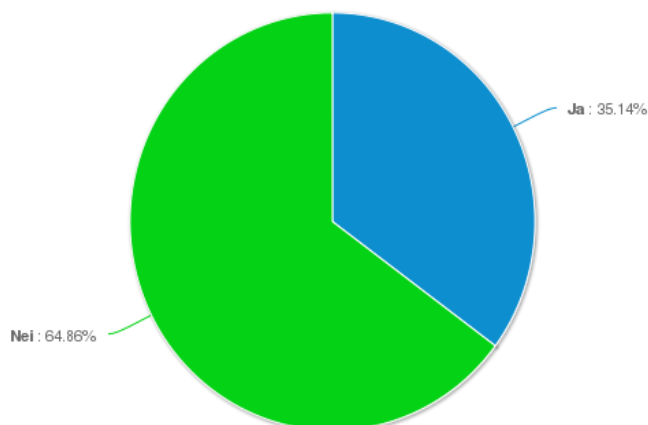
Respondentene ble videre presentert for spørsmål som omhandler deres oppfattelse av omgivelsene rundt fotballaget.

Figur 4: Hvor godt opplever du tilgangen til alternative fritidsaktiviteter i ditt nærmiljø?

35,14 % av spillerne opplever tilgangen til andre alternative fritidsaktiviteter i bydelen som «meget godt» (figur 4). Andelen som opplever tilbudet som «bra» ligger på 43,24 %. 2,7 % opplever tilbudet som «dårlig», mens 18,92 % opplever tilbudet som «verken bra eller dårlig».

10. Har du noen gang vurdert å slutte med fotball i løpet av de to siste årene?

Figur 5: Har du noen gang vurdert å slutte med fotball i løpet av de siste to årene?

Figur 5 viser at 35,14 % av respondentene har oppgitt at de har vurdert å slutte med fotball i løpet av de siste to årene, mens 64,86 % oppgir at dette ikke er tilfellet. De som har vurdert å slutte, ble stilt et åpent oppfølgingsspørsmål om hva de mener var årsaken til dette og hva som gjorde at de likevel fortsatte.

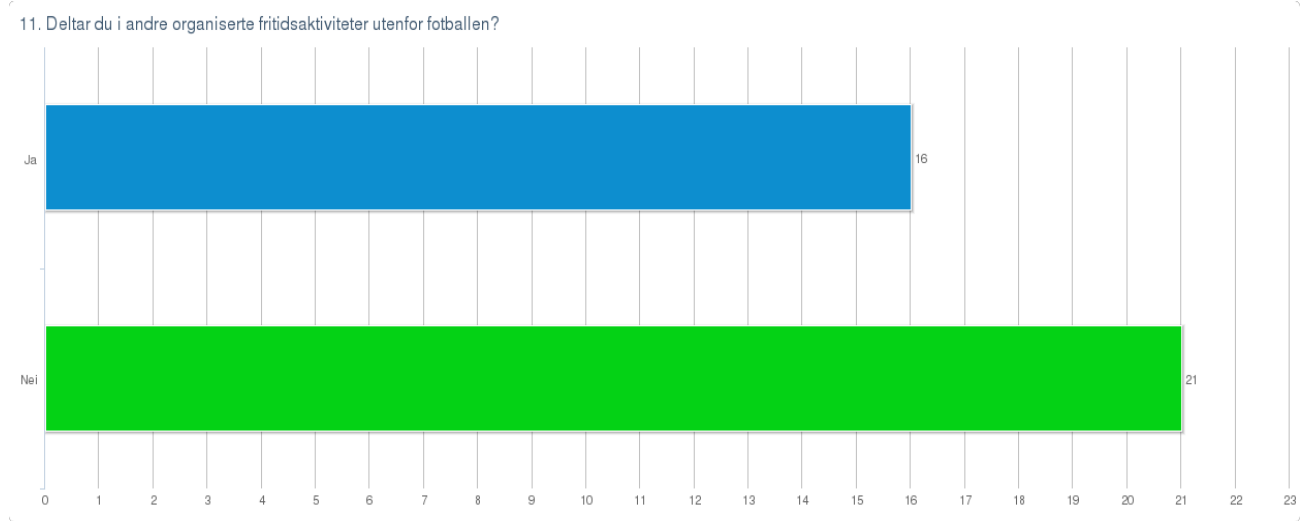
Samtlige av de som vurderte å slutte oppga en årsak for dette og årsakene som går igjen er oppsummert i stikkordsform:

- *Følte lite støtte og oversett av trenerne*
- *Større press og seriøsitet*
- *Ikke morsomt lengre, blitt lei og mistet motivasjon*
- *Andre idretter tar tid*
- *Føler meg ikke god nok lengre*
- *Liker ikke sammenslåingen av 1999 og 2000*
- *Følte lite utvikling*
- *Kjedelige treninger med samme innhold*

Elleve av de som vurderte å slutte oppga en årsak til at de likevel valgte å fortsette med fotball, som er oppsummert følgende:

- *Det sosiale og vennene mine som spiller fotball*
- *Det er morsomt å spille kamper*
- *Turnering i Barcelona*
- *Følte etter hvert at jeg utviklet meg som fotballspiller*
- *Det hadde blitt kjedelig å slutte med fotball*
- *Vil vise trenerne at jeg kan bli bedre*

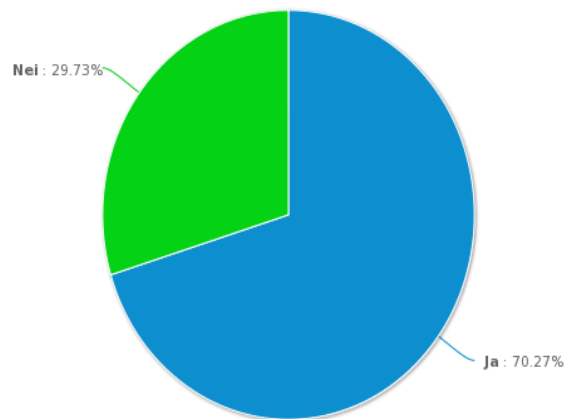
Respondentene ble videre stilt spørsmål som omhandler deres deltagelse i andre fritidsaktiviteter utenom fotballen.

Figur 6: Deltar du i andre organiserte fritidsaktiviteter utenom fotballen?

Majoriteten av spillerne oppgir at de ikke deltar i andre organiserte fritidsaktiviteter utenfor fotballen, mens 16 spillere oppgir at dette er tilfellet (figur 6).

13. Har du noen gang valgt bort andre fritidsaktiviteter for å kunne spille fotball?

Figur 7: Har du noen gang valgt bort andre fritidsaktiviteter for å kunne spille fotball?

Respondentene ble videre stilt spørsmål som omhandler om man noen gang har valgt bort andre fritidsaktiviteter til fordel for fotball. Figur 7 viser at 70,27 % har tatt dette valget, mens de resterende 29,73 % ikke har valgt bort andre aktiviteter.

4.2.1 Oppsummering av omgivelser

Tilgangen til andre alternative aktiviteter i nærmiljøet oppfattes som «bra» eller «meget godt» av 78,38 % av spillerne. Videre har 35,14 % av spillerne vurdert å slutte i løpet av de siste to årene og årsakene til dette varierer spillerne i mellom. 21 spillere oppgir at de ikke deltar i andre fritidsaktiviteter utenom fotballen og 70,27 % oppgir at de har valgt bort andre fritidsaktiviteter til fordel for fotball.

4.3 Fremtiden

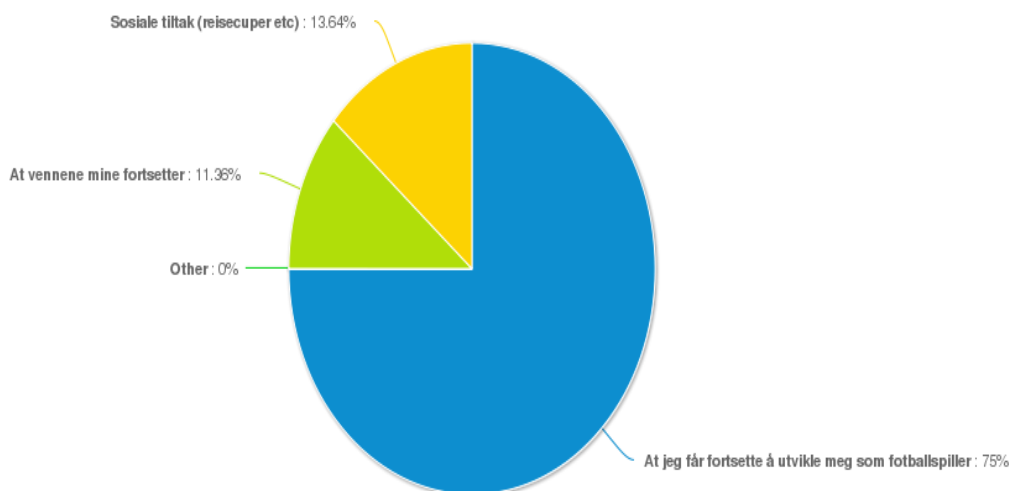
I denne delen av undersøkelsen ble spillerne presentert for spørsmål som tar for seg oppfatningen av deres egen fremtid i fotballen.

Figur 8: Om du til høsten hadde flyttet til et nytt sted for å gå skole, hvor stor sannsynlighet mener du det er for at du hadde begynt å spille fotball for et nytt lag?

Figur 8 viser at 16 spillere oppgir at det er «meget sannsynlig» for at de hadde begynt på et nytt lag. Samtidig svarer 15 av spillerne «muligens», noe som vil si at 83 % av spillerne ikke utelukker at de ville startet på et nytt lag. 6 spillere oppgir at dette «ikke er sannsynlig».

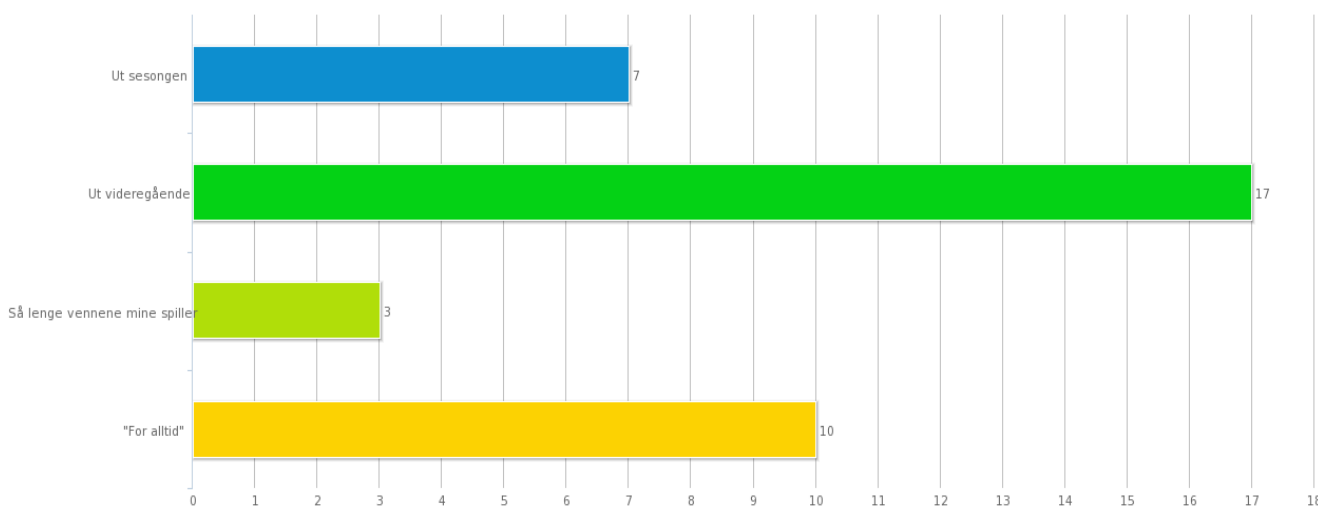
15. Hva mener du er den viktigste årsaken som må være på plass for at du skal fortsette å spille fotball etter denne sesongen?

Figur 9: Hva mener du er den viktigste årsaken som må være på plass for at du skal fortsette å spille fotball etter denne sesongen?

I dette spørsmålet hadde respondentene mulighet til å definere egne svar i et åpent svaralternativ. Figur 9 viser at 75 % av spillerne oppgir «utvikling» som den viktigste årsaken for å fortsette. Enkelte av disse oppgir også «venner» som en viktig grunn, mens noen også oppgir «sosiale tiltak». 13,63 % oppgir sosiale tiltak som viktigste årsak, mens 11,36 % oppgir venner. 4 spillere oppgir også andre årsaker: «at det fortsatt er artig», «at jeg har tid», «at jeg er god nok» og «at trenerne klarer å se potensiale i spillere».

16. Hvor lenge tror du det er sannsynlig at du spiller fotball?

Figur 10: Hvor lenge tror du det er sannsynlig at du spiller fotball?

Majoriteten av spillerne mener det er størst sannsynlighet for at de spiller fotball ut videregående (figur 10). 7 av respondentene har svart at de tror de kun spiller fotball ut denne sesongen, mens 3 har svart at de vil holde på så lenge vennene gjør det samme. 10 av spillerne har svart at de tror de vil spille fotball «for alltid».

4.3.1 Oppsummering av fremtiden

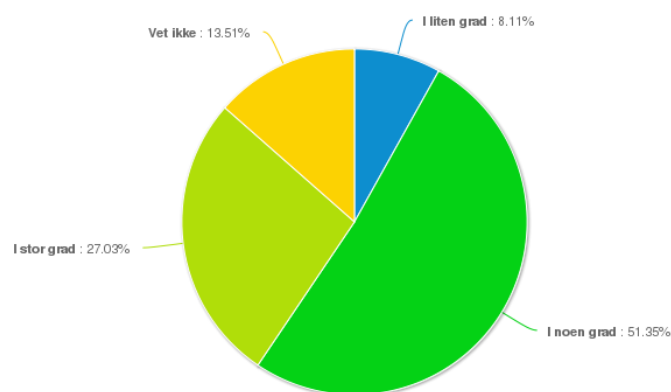
Den største andelen av spillerne (16 stk.) oppgir at det er «meget sannsynlig» at de ville begynt på et nytt lag dersom de hadde flyttet, tett fulgt av 15 spillere som oppgir at de «muligens» ville gjort det samme. Videre oppgir 75 % av spillerne at utvikling er en viktig årsak for å fortsette å spille etter denne sesongen. På spørsmålet om hvor lenge de tror de spiller fotball, svarer de fleste (17 stk.) ut videregående skole, mens 7 spillere svarer ut sesongen. 10 spillere oppgir «for alltid» og ser ikke for seg å slutte med det første.

4.4 Miljøet

Denne delen av undersøkelsen omhandler spillernes egne opplevelser av miljøet i laget, der spesielt jentenes oppfattelse av trenernes inntreden i lagsmiljøet vurderes. Disse oppfattelsene blir sett med utgangspunkt i et prestasjonsorientert klima og et mestringsorientert klima.

4.4.1 Prestasjonsorientert klima

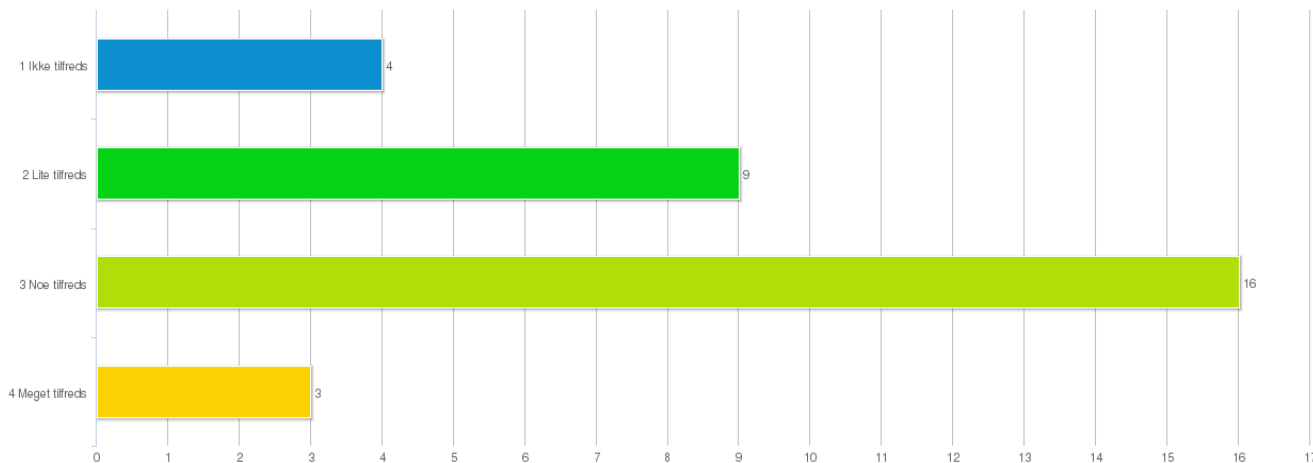
17. I hvor stor grad mener du at trenerne sammenligner dine prestasjoner med andre medspillere?

Figur 11: I hvor stor grad mener du trenerne sammenligner dine prestasjoner med andre medspillere?

27,03 % av spillerne mener at trenerne «i stor grad» sammenligner prestasjoner med medspillere (figur 11). 51,35 % mener at dette «noen grad» skjer. 8,11 % mener at trenerne i «liten grad» sammenligner prestasjoner, mens 13,51 % av spillerne oppgir «vet ikke».

18. På en skala fra 1 til 4, hvor tilfreds er du med denne sammenligningen?

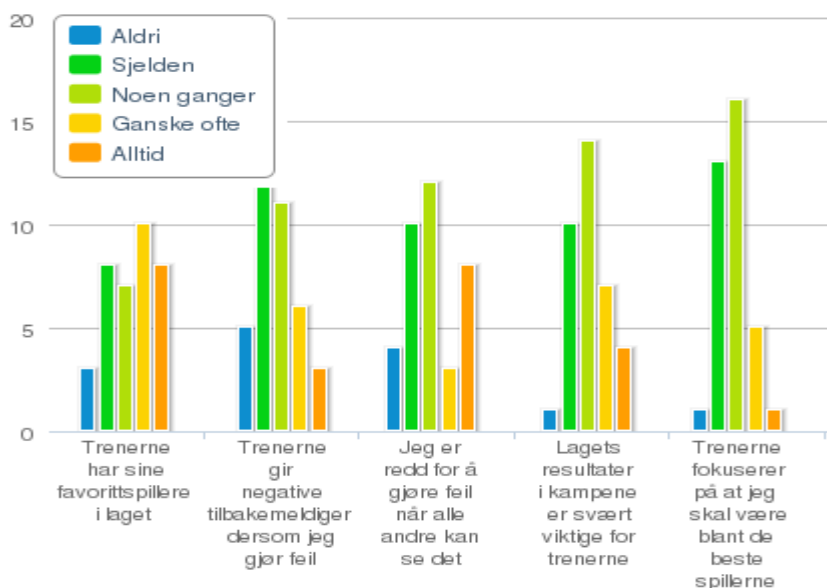

Figur 12: Hvor tilfreds er du med denne sammenligningen?

Spillerne ble videre stilt et oppfølgingsspørsmål som omhandler hvor tilfreds de eventuelt er med denne sammenligningen (figur 12). Her svarer 3 av spillerne at de er «meget tilfreds», mens 16 spillere oppgir «noe tilfreds» med en slik sammenligning. 9 spillere svarer at de er «lite tilfreds» og 4 spillere oppgir at de «ikke er tilfreds» med denne sammenligningen.

Respondentene ble videre presentert for ulike påstander de skulle vurdere ut ifra hvor godt de passer inn i deres oppfattelse av miljøet i laget. Totalt 14 påstander, der 5 av disse var formulert med utgangspunkt i et prestasjonsorientert klima.

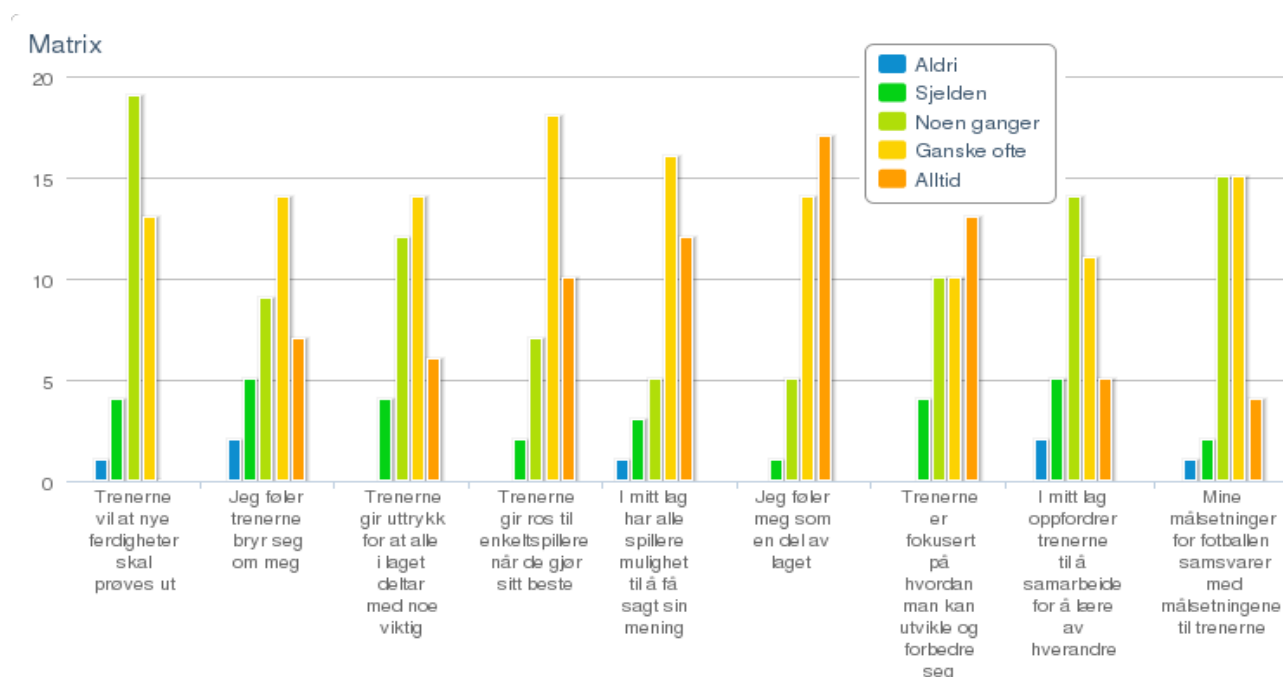
Matrix

Figur 13: Prestasjonsorienterte påstander

På spørsmålet om trenerne har sine favorittspillere i laget, er spillerne relativt uenige (figur 13). Spillerne er i noen grad bedre samstemt på de to neste påstandene. De fleste spillerne mener at trenerne sjelden eller noen ganger gir negative tilbakemeldinger når det gjøres feil. Man ser også at de fleste spillerne noen ganger er redd for å gjøre feil når andre ser på, samtidig som det også er en betydelig andel som opplever at de alltid er redd. På de to siste påstandene oppfatter den største andelen at trenerne sjelden eller noen ganger fokuserer på resultatet, mens de samme oppfattelsene regjerer på påstanden om trenerne fokuserer på at enkeltspilleren skal være blant de beste spillerne.

4.4.2 Mestringsorientert klima

Figur 14: Mestringsorienterte påstander

Respondentene ble stilt ovenfor ni påstander som beskriver et mestringsorientert miljø (figur 14). De fleste spillerne mener at trenerne noen ganger vil at nye ferdigheter skal prøves ut. Videre ser man at variabelen «ganske ofte» regjerer på de fleste påstandene. Dette gjelder både på om spillerne føler trenerne bryr seg, at de gir uttrykk for at alle deltar med noe viktig, at trenerne gir ros når spillere gjør sitt beste og at alle har mulighet til å få sagt sin mening. De fleste spillerne føler alltid at de er en del av laget, mens spillerne er relativt delt på om trenerne er fokusert på hvordan man kan utvikle og forbedre seg. Majoriteten mener at de noen ganger eller ganske ofte blir oppfordret av trenerne til å samarbeide for å lære, mens de samme oppfattelsene også regjerer på om spillernes målsetninger samsvarer med trenernes.

5.0 Diskusjon

Formålet med oppgaven var å kartlegge hvordan jentespillere i storbyen oppfatter omgivelsene og miljøet i sitt eget lag, samt hvordan de vurderer sin egen fremtid som fotballspiller. Dette med bakgrunn i aktivitetstallene som viser den forholdsvis lave deltakelsen i fotballen blant jenter i byen. I denne delen av oppgaven oppsummeres og diskuteres funnene, før man ser på om resultatene kan si noe om hvordan frafallet kan minskes og rekrutteringen økes.

Ranheim J16 som lag består av spillere med ulik bakgrunn, både i og utenfor fotballen. Spillerne er født både i 1999 og 2000, og andelen som besvarte undersøkelsen fordeler seg nærmest likt mellom årgangene. For 2000-årgangen er dette den første sesongen de spiller med spillere som er eldre enn seg selv. 1999-årgangen opplever på sin side at de for første gang skal spille med spillere som er yngre enn seg selv. Spillergruppen er dermed delt i hvordan man kan oppfatte inngangen til en ny sesong. Det er likt fordelt mellom spillere som har deltatt eller ikke på samlinger i regi av krets, noe som kan bidra til ulike erfaringer. På spørsmålet om når spillerne begynte med fotball samsvarer spillerne i stor grad. De fleste spillerne begynte i 5-7-års alder, før en mindre andel begynte senere. Derimot er spillerne igjen delt når det gjelder hvor ofte de driver med egenorganisert fotballaktivitet. Her opplyser omtrent halvparten av spillerne at de holder på med egentrening 0-1 gang i uken, mens resten fordeler seg på de andre svaralternativene. Dette bevitner en spillergruppe med ulikt fokus på fotballen utenfor den organiserte treningen. Oppsummert kan man se at laget består av spillere med ulik bakgrunn og ulike forutsetninger for sin deltagelse i fotballen.

5.1 Omgivelsene

Vurderingen spillerne gjør av tilgangen til alternative fritidsaktiviteter i nærmiljøet, som i dette tilfellet dreier seg om et av Trondheims største vekstområder, viser at de til dels ikke er helt samstemt. Dette kan ha noe med at forskjellige respondenter har ulike preferanser på hva de mener er et godt fritidstilbud. Likevel vurderer den største andelen tilbudet som bra eller meget godt.

Ommundsen (2011) viste til forskning som viser at spillere som spesialiserer seg og konsentrerer seg om en idrett slutter tidligere enn andre. Av resultatene ser man at andelen spillere i laget som har valgt bort andre fritidsaktiviteter til fordel for fotballen er høyere enn de som ikke har tatt dette valget. Man ser også at de fleste spillerne ikke driver med andre

fritidsaktiviteter utenom fotballen. Det at man i denne undersøkelsen ikke vet hvor mange som kommer til å slutte, vanskeliggjør i noen grad denne sammenligningen. Likevel kan dette være et viktig forhold å ta i betraktning, spesielt ettersom tidligere studier viser at en allsidig plattform kan danne grunnlag for motivasjon til videre deltakelse i idretten (Wall og Côté 2007). Ut ifra den betydelige andelen av spillerne som oppgir at de har valgt bort andre aktiviteter til fordel for fotball, kan det tyde på at det finnes spillere som virkelig ønsker å spesialisere seg. For disse spillerne mener Ommundsen (2011) at man bør legge til rette slik at utviklingen er tilpasset spillernes forutsetninger, behov og motivasjon.

En relativt stor andel av spillerne (35,14 %) oppgir at de har vurdert å slutte i løpet av de siste to årene. Årsakene for dette spenner vidt og enkelte spillere mener at tid brukt på andre idretter er en årsak til at de har vurdert å slutte. Dette bekrefter i noen grad Seippels (2005) forskning, som viser at andre interesser er en sentral grunn til at jenter slutter. Andre interesser er i dette tilfellet andre idretter, og kan bli sett på som et positivt frafall om de hadde sluttet. Dette på grunn av at ungdommene for eksempel kan bruke tid på andre idretter som går på bekostning av fotballen, men kan oppleve at f. eks. håndball passer bedre sine egne interesser. Dette trenger ikke være negativt for fotballen, men et naturlig frafall da ulike personer kan ha forskjellige interesser. Det kan dermed kategoriseres som drop-out, da det ikke er forhold ved fotballen som gjør at de slutter. Imidlertid oppgir andre spillere blant annet kjedelige treninger, større seriøsitet og oversett av trenerne som årsaker. Disse årsakene kan tilskrives fotballen og dermed kategoriseres som burn-outs og et negativt frafall.

Spillerne oppgir dermed både forhold ved og utenfor fotballen som årsaker til at de har vurdert å slutte. I tillegg ser man at egne ferdigheter og utvikling er oppgitt som årsak, noe som samsvarer med Goulds (1987) perspektiv om at graden av hvor kompetent spilleren føler seg, avgjør om man deltar eller ikke. Imidlertid ser man at spillerne samlet sett oppgir høy mestringstro, der ingen vurderer sine egne ferdigheter som under gjennomsnittet. Videre ser man at en av årsakene til at de likevel fortsatte var at man etter hvert opplevde utvikling. Dette bekrefter Goulds (1987) perspektiv ytterligere, der graden av utvikling i dette tilfellet ser ut til å ha bidratt til at man fortsatte i fotballen.

5.2 Fremtiden

Spillerne fremstår med til dels ulike oppfatninger av egen fremtid som aktiv spiller. Man ser at det er nært opptil likt fordelt mellom spillere som oppgir at det er meget stor sannsynlighet for at de ville begynt på et nytt lag ved flytting og de som oppgir at dette muligens er tilfellet. Med andre ord vil det si at majoriteten ikke utelukker å begynne på et nytt lag, mens en

mindre andel utelukker dette fullstendig. Her motstrider spillernes oppfatninger i noen grad med tidligere forskning. Det at majoriteten blant spillerne ikke utelukker å fortsette med fotball ved flytting, samsvarer i liten grad med Seippels (2005) forskning. Han oppgir flytting som en sentral årsak til at ungdom slutter med idrett, spesielt blant jentene. Her må man imidlertid ta i betraktning at Seippels forskning er gjennomført med personer som har sluttet med idrett, mens i dette tilfellet er de fortsatt aktive.

Tidsaspektet for fremtidig deltagelse varierer også blant spillerne. Majoriteten oppgir at det er størst sannsynlighet for at de spiller fotball til de er ferdig med videregående. Med andre ord til de er ferdig med juniorfotballen som 18- og 19-åringer. Dette bekrefter i stor grad aktivitetstallene for de seneste årene, som viser at en stor del av jentene slutter når de er ferdig med aldersbestemt fotball (NFF 2012a). De resterende spillerne fordeler seg forholdsvis jevnt og opererer med både kortere og lengre tidshorisont enn majoriteten. Spillerne samsvarer i større grad i svaret på spørsmålet om hva som bør være på plass for at de skal fortsette etter denne sesongen. Majoriteten oppgir utvikling som den viktigste årsaken, mens faktorer som venner og sosiale tiltak får mindre betydning. Man bør imidlertid være klar over at respondentene fortsatt er aktive og at de kanskje ikke er bevisst på hvor mye venner betyr før man eventuelt har sluttet.

5.3 Miljøet

Spillernes oppfatning av det motivasjonelle klimaet i laget spenner forholdsvis vidt. Tar man først for seg den prestasjonsorienterte delen, ser man at over tre fjerdedeler av spillerne mener at trenerne sammenligner prestasjoner. Videre ser man at spillerne er forholdsvis delt på hvor tilfreds de er med dette. At de fleste spillerne mener at prestasjoner sammenlignes, trenger ikke bety at laget er direkte prestasjonsfokusert, og dermed inneha høy grad av oppgavekohesjon (Ronglan 2008). I alle lag med idrettslig fokus vil det i noen grad være konkurranse og sammenligning. Imidlertid kan den ulike tilfredsheten blant spillerne uttrykke at det eksisterer forskjellige ambisjoner og ønsker. Man ser videre at spillerne i noen grad er delt på oppfattelsen av de prestasjonsorienterte påstandene. Majoriteten mener at trenerne sjelden eller noen ganger gir negative tilbakemeldinger, fokuserer på resultat eller fokuserer på at spilleren skal være blant de beste. Da Ommundsen og Høigaard (2008) beskriver at trenere i et slikt miljø ofte gjør det motsatte, kan det motstride at klimaet i laget i stor grad er prestasjonsfokusert. Likevel er det en ikke ubetydelig andel av spillerne som ikke sier seg enig i dette. Man ser blant annet at en stor gruppe spillere uttrykker at de er redde for å gjøre feil offentlig. Dette tydeliggjør en spillergruppe med vidt forskjellige oppfatninger over

hvordan de oppfatter prestasjonsfokuset i laget.

I de påstandene som fokuserer på et mestringsorientert miljø, ser man at det også her eksisterer ulike oppfatninger. Her er spillerne imidlertid i noen grad mer samstemt i forhold til prestasjonsfokuseringen. Majoriteten mener at trenerne gir ros når man gjør sitt beste, at man har mulighet til å få sagt sin mening og at man føler seg som en del av laget. Sammenligner man dette med oppfatningene jentene har over prestasjonsfokuset i laget, kan det tyde på et miljø som i større grad er preget av sosial kohesjon og mestringsorientering. De fleste spillerne opplever miljøet som inkluderende og føler sosial tilhørighet. Det kan derfor tyde på at, slik Ronglan (2008) beskriver, at laget sosialt virker tiltrekkende på spillerne og dermed innehar stor grad av sosial kohesjon. Imidlertid ser man at det finnes spillere som motstrider majoriteten med andre oppfatninger. Spesielt er det en gruppe spillere som i liten grad føler seg som en del av laget og som sjelden får uttrykt sin mening. Dette kan igjen tyde på at det i laget finnes spillere med ulike ønsker, ambisjoner og behov i fotballen.

5.4 Hva sier disse resultatene?

NFFs handlingsplan 2012-2015 fastslår at tiltak for å beholde spillere, trenere og ledere i barne- og ungdomsfotballen skal gis høy prioritet (NFF 2012b). Derfor kan man videre stille seg spørsmålet om resultatene fra denne undersøkelsen kan si noe om hvordan frafallet kan minskes og rekrutteringen økes. Generelt fremstår resultatene i denne undersøkelsen relativt komplekst med ulike oppfatninger spillerne i mellom. Ranheim J16 består av spillere med ulik bakgrunn, forskjellige forutsetninger og ønsker med fotballen. Dette kan videre være et forhold som har bidratt til hvordan de enkelte spillerne oppfatter omgivelsene, miljøet og sin egen fremtid i fotballen. Disse ulike oppfatningene kan igjen settes inn i en større kontekst. Spillerne vokser opp i en bydel med stor utbygging og sterk befolkningsvekst, som med tiden blant annet kan føre med seg flere ulike kulturer i lokalsamfunnet. Dette kan bidra til å skape grobunn for spillere med ytterligere forskjellige ønsker og behov i fotballen. Spørsmålet blir da hvordan fotballen kan tilfredsstille dette for å beholde spillerne. De ulike behovene man står ovenfor vil kreve ulike former for tilfredsstillelse. Imidlertid vil et felles behov være at enkeltpillerens egne ønsker og behov blir sett. Et konkret tiltak for å demme opp for dette kan være å rekruttere flere trenere og lagledere per spiller. I tillegg kan dette, i et miljø hvor man stadig blir flere, føre til større nærhet blant spillere og trenere.

Dette kan samsvare med NFFs målsetning for ungdomsfotballen, der man gjennom å sikre at enkeltpillerens ønsker og behov blir sett, også i stor grad kan sikre ungdommen et miljø preget av trygghet, involvering og trivsel (NFF 2011).

6.0 Konklusjon

Hensikten med oppgaven var å kartlegge hvordan aktive jenter i storbyen oppfatter omgivelsene, lagsmiljøet og sin egen fremtid i fotballen. Samtidig var det satt fokus på om disse resultatene kan si noe om hvordan frafallet kan reduseres og rekrutteringen økes.

Ungdomsfotballen er mangfoldig. Det finnes spillere med vidt forskjellig bakgrunn og forutsetninger med fotballen. Ungdommene oppfatter omgivelsene og miljøet relativt ulikt, der også ambisjonsnivået og fremtidsplanene spriker spillerne i mellom. Med andre ord fremstår spillerne med ulike ønsker og behov for fotballen. I et nærmiljø som vokser og der menneskene blir flere, kan det stadig bli vanskeligere å tilfredsstille alle. Tiltak som skaper større nærhet blant trenere og spillere, kan derfor bidra til at ungdommene i større grad kan føle seg sett og at deres ulike behov blir innfridd. Dette kan være et ledd i arbeidet med å få flest mulig ungdommer til å spille lengst mulig, med best mulig kvalitet.

6.1 Oppgavens svakheter

Resultatene fra undersøkelsen kan i liten grad generaliseres til andre lagsmiljøer, ettersom det kun er spillere fra Ranheim J16 som deltar i undersøkelsen. Det kvantitative spørreskjemaet kan også ha bidratt til at de fastlagte svaralternativene ikke har dekket alle forhold som kunne vært interessante i en slik undersøkelse. På den måten er det mulig at man ikke har fått frem alle synspunkt hos respondentene som kunne vært relevante i denne sammenheng.

Referanseliste

- Dirdal, Janne, Geir Hansen, Svein Olav Myklebust, Andre Paulsen og Øyvind Strøm. 2013. *Hvordan fremme jentedeltakelse i norsk fotball*. Internt dokument for NFF.
- Flem, Andreas. 2009. *Ungdomsfotballens tre grunnverdier*.
http://www.fotball.no/Barn_og_ungdom/Ungdomsfotball/Retningslinjer/Ungdomsfotballens-tre-grunnverdier/ (Lest: 05.05.15)
- Jacobsen, Dag Ingvar. 2005. *Hvordan gjennomføre undersøkelser?* 2. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Norges Fotballforbund. 2011. *Flest mulig, lengst mulig, best mulig – Den store barne- og ungdomsfotballboka*. Oslo: Akilles Forlag
- Norges Fotballforbund. 2012a. *Statistikk – Breddefotball 2012*.
<http://www.e-pages.dk/sportmgratis/43/> (Lest 05.05.15)
- Norges Fotballforbund. 2012b. *Handlingsplan 2012-2015*.
http://www.fotball.no/Documents/PDF/2012/NFF/Handlingsplan2012-2015_WEB_enkel.pdf
(Lest: 05.05.15)
- Ommundsen, Yngvar og Rune Høigaard. 2008. *Talentutvikling i idrett*. Publisert i Fotballtreneren 2-2008, s. 32.
- Ommundsen, Yngvar. 2011. *Spesialisere tidlig og plukke talenter – er det så lurt?* Publisert i Hanstad, Dag Vidar et al. *Norsk idrett – indre spenning og ytre press*. Oslo: Akilles Forlag.
- Ronglan, Lars Tore. 2008. *Lagspill, læring og ledelse – Om lagspillemens didaktikk*. 2. utgave. Oslo: Akilles Forlag.
- Seippel, Ørnulf. 2005. *Orker ikke, gidder ikke, passer ikke? – Om frafallet i norsk idrett*. Oslo: Institutt for samfunnsforskning
- Trondheim kommune. 2012. *Befolkningsprognose for Trondheimsregionen*.
<http://www.trondheim.kommune.no/attachment.ap?id=56704> (Lest: 05.05.15)

Vedlegg

Spørreundersøkelse

Kartleggingsundersøkelse – Jentespillere i storbyen

Til spillere i Ranheim Jenter 15/16 år.

Dette er en undersøkelse for å kartlegge jentespillere i storbyens deltagelse i fotballen. Undersøkelsen er en del av en bacheloroppgave i Sport Management. Det er frivillig å delta, men ved å besvare undersøkelsen er du med på å gi viktig informasjon som forhåpentligvis kommer dine trenere, medspillere og laget til gode.

Undersøkelsen består av 25 spørsmål og tar ca. 5 minutter å besvare. Alle besvarelser behandles 100 % anonymt.

Takk for at du deltar i undersøkelsen!

Bakgrunnsinformasjon

1. Hvilken aldersklasse tilhører du?
  - 1999
  - 2000
2. Ved hvilken alder begynte du å spille fotball (på et lag)?
  - 5-7
  - 8-12
  - 13-14
  - 15-16
3. Har du deltatt på samlinger i regi av krets (sonesamling, kretslag etc)?
  - Ja
  - Nei
4. Hvor ofte driver du med egenorganisert fotballtrening?
  - Aldri
  - 0-1 gang i uken
  - 1-2 ganger i uken
  - 2-3 ganger i uken
  - Flere enn 3 ganger i uken
5. På en skala fra 1 til 5, hvordan vil du vurdere dine egne fotballferdigheter sammenlignet med dine medspillere?
  - 1 Dårlig
  - 2 Mindre gode
  - 3 Gjennomsnittlig
  - 4 Gode
  - 5 Meget gode

Omgivelsene

6. Skriv noen ord om hvorfor du begynte å spille fotball:

7. I hvor stor grad mener du at dine foreldre/foresatte er en medvirkende årsak til at du spiller fotball?
  - I liten grad
  - I noen grad
  - I stor grad
8. Har du foreldre/foresatte som har eller har hatt trener/laglederroller i laget?
  - Ja
  - Nei
9. I hvor stor grad mener du at dine foreldres rolle som ledere i laget er en medvirkende årsak til at du spiller fotball? (svarte du nei på spørsmål 8, gå til spørsmål 10)
  - I liten grad
  - I noen grad
  - I stor grad
10. Har du noen gang vurdert å slutte med fotball i løpet av de siste to årene?
  - Ja
  - Nei

A. Om du svarte nei på forrige spørsmål → hvorfor har du vurdert å slutte? Skriv noen ord om dette:

B. Hva var det som gjorde at du fortsatte? Skriv noen ord om dette:

11. Deltar du i andre organiserte fritidsaktiviteter utenfor fotballen?
  - Ja
  - Nei
12. Hvor godt opplever du tilgangen til andre alternative aktiviteter i ditt nærmiljø? (andre idretter, korps etc.)
  - Meget godt
  - Bra
  - Verken bra eller dårlig
  - Dårlig
  - Meget dårlig
13. Har du noen gang valgt bort andre fritidsaktiviteter for å kunne spille fotball?
  - Ja
  - Nei

A. Hvorfor valgte du bort andre fritidsaktiviteter? Skriv noen ord om dette:

Fremtiden

14. Om du til høsten hadde flyttet til et nytt sted for å gå på skole, hvor stor sannsynlighet mener du det er for at du hadde fortsatt å spille fotball på et nytt lag?
- Ikke sannsynlig
  - Muligens
  - Meget sannsynlig
15. Hva mener du er den viktigste årsaken som må være på plass for at du skal fortsette å spille fotball etter denne sesongen?
- At jeg får fortsette å utvikle meg som fotballspiller
  - At vennene mine fortsetter
  - Sosiale tiltak (reisebarer etc.)
  - Annet, vennligst spesifiser:.....
16. Hvor lenge tror du det er sannsynlig at du spiller fotball?
- Ut sesongen
  - Ut videregående
  - Så lenge vennene mine spiller
  - «For alltid»

Miljøet

17. I hvor stor grad mener du at trenerne sammenligner dine prestasjoner med andre medspillere?
- I liten grad
  - I noen grad
  - I stor grad
  - Vet ikke
18. På en skala fra 1 til 4, hvor tilfreds er du med denne sammenligningen?
- 1 Ikke tilfreds
  - 2 Lite tilfreds
  - 3 Noe tilfreds
  - 4 Meget tilfreds
19. Nedenfor er det oppført en del påstander du skal ta stilling til. Disse skal vurderes ut i fra hvor godt de passer inn i din oppfatning av miljøet i laget. Påstandene vurderes på en skala fra «aldri» til «alltid», etter hvor ofte du opplever det påstanden beskriver.

	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ganske ofte	Alltid
Trenerne vil at nye ferdigheter skal prøves ut	☐	☐	☐	☐	☐
Trenerne gir negative tilbakemeldinger dersom jeg gjør feil	☐	☐	☐	☐	☐
Trenerne gir uttrykk for at alle i laget deltar med noe viktig	☐	☐	☐	☐	☐
Trenerne gir ros til enkeltspillere når de gjør sitt beste	☐	☐	☐	☐	☐
Trenerne har sine favorittspillere i laget	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er redd for å gjøre feil når alle andre kan se det	☐	☐	☐	☐	☐

	Aldri	Sjelden	Noen ganger	Ganske ofte	Alltid
Trenerne er fokusert på hvordan man utvikler og forbedrer seg	☐	☐	☐	☐	☐
I mitt lag oppfordrer trenerne til å samarbeide for å lære av hverandre	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler meg som en del av laget	☐	☐	☐	☐	☐
I mitt lag har alle spillere mulighet til å få sagt sin mening	☐	☐	☐	☐	☐
Trenerne fokuserer på at jeg skal være blant de beste spillerne	☐	☐	☐	☐	☐
Lagets resultater i kampene er svært viktige for trenerne	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg føler trenerne bryr seg om meg	☐	☐	☐	☐	☐
Mine målsetninger for fotballen samsvarer med målsetningene til trenerne	☐	☐	☐	☐	☐

Vurder følgende påstander:

20. «Jeg spiller fotball kun fordi vennene mine gjør det»
- Helt enig
  - I noen grad
  - Ikke enig i det hele tatt
  - Vet ikke
21. «Turneringen i Barcelona er en ganske viktig årsak til at jeg spiller fotball»
- Helt enig
  - I noen grad
  - Ikke enig i det hele tatt
  - Vet ikke
22. «Jeg møter på trening for å bli en bedre fotballspiller»
- Helt enig
  - I noen grad
  - Ikke enig i det hele tatt
  - Vet ikke
23. «Lagets resultater i kampene er svært viktige for meg»
- Helt enig
  - I noen grad
  - Ikke enig i det hele tatt
  - Vet ikke
24. «Treningene er tilpasset mitt nivå»
- Helt enig
  - I noen grad
  - Ikke enig i det hele tatt
  - Vet ikke
25. «Det er viktig for meg hvilket lag jeg spiller på» (RIL 1, 2, 3 eller 4)

A. Hvorfor er det viktig/ikke viktig for deg hvilket lag du spiller på? Skriv noen ord om dette: